

12. november 2009

Statens digitalisering skal også komme virksomhederne til gode – stil krav om gensidighed

Til: Folketingets Erhvervsudvalg

Fra: Erhvervspolitisk direktør i FRR Michael Rugaard og udviklingschef, registreret revisor FRR Bernt Ranfelt, Thomson Reuters Professional A/S

L10 omhandler ud over Vækstfondens sammensætning også et forslag om digitalisering af det offentliges kommunikation med virksomhederne. Hensigten med digitaliseringen er at lette statens arbejde med de indrapporterede data, så statens institutioner kan spare personale.

Det er imidlertid vigtigt, at der stilles nogle overordnede krav til digitaliseringen af statens kommunikation med virksomhederne allerede nu, inden fortidens synder gentages og forstærkes. Der bør således stilles krav til statens systemer om, at de skal kunne kommunikere direkte med virksomhedernes systemer. Dermed vil der kunne skabes ægte gevinster for både det offentlige og erhvervslivet.

Ideen med at kræve digitalisering af kommunikationen mellem virksomheder og det offentlige er grundlæggende sund. I og med, at mange virksomhedsdata er digitalt født, er der god fornuft i, at de forbliver digitale, i stedet for at de skal indrapporteres på papirblanketter med alt det ekstraarbejde, det medfører. Frygten er imidlertid, at staten bare fedter en række af sine administrative opgaver af på virksomhederne i kraft af den måde, staten typisk digitaliserer indberetninger på.

Misforstå os ikke - ingen kan være imod, at det offentlige effektiviserer og udnytter de muligheder, der ligger i et så gennemdigitaliseret samfund som det danske. Centrale og præcise registre over personer, virksomheder bygninger osv. var en stor fordel i de første digitaliseringsbølger i 70'erne. I den anden bølge, da pc og internet blev hvermandseje, åbnede der sig mange muligheder for direkte dialog og transaktioner med slutbrugerne. Det offentlige har benyttet disse muligheder til at stille en række webbaserede indtastningsløsninger til rådighed for virksomhederne. Det offentliges digitalisering består oftest i at erstatte blanketter med webbaserede indtastningsløsninger, som virksomhederne skal genindtaste i.

Arbejdet med at bruge disse er ikke mindre end arbejdet med at udfylde papirblanketter. Hvis virksomheden benytter software, der indeholder oplysningerne, som skal genindtastes i statens webløsninger, så er denne genindtastning udelukkende ekstraarbejde, idet virksomhedens software ellers kan udskrive blanketten. Der er samtidig en tendens til, at i takt med, at det er virksomhederne, som skal genindtaste oplysningerne, beder det offentlige om flere oplysninger, end der før var på blanketten.

Mens vi sidder og genindtaster oplysninger til det offentlige, er den tredje digitaliseringsbølge startet i den omgivende verden. Her interagerer systemer i den private sektor med hinanden på vegne af virksomheder. Det gælder lige fra lagersystemer, faktureringsystemer, bankbetalinger og løn. Systemerne her er bygget til at kunne tale med en ukendt række af fremmede systemer gennem klart beskrevne snitflader og standarder. Det letter en masse overflødigt manuelt arbejde og sikrer kvalitet i data, som er uberørt af menneskehånd igennem deres processer. Denne bølge er staten desværre ikke rigtigt med på. Statens systemer kan oftest kun snakke med hinanden.

Eksempel:

For en revisor er det at udarbejde et regnskab meget mere end skat, selvom skat naturligvis er en meget vigtig del. Ud over at regnskabet for skatteyderen opgør den skattepligtige indkomst og indeholder tallene til selvangivelsen, så vil regnskabet – for selvstændigt erhvervsdrivende – også blive afleveret i banken som en forudsætning for driftskredit i banken. Regnskabet, som revisoren udarbejder, har også det formål at give klienten et kvalificeret overblik over dennes økonomiske situation.

Derfor benytter revisorer til udarbejdelse af regnskaber og selvangivelser særlig revisor-software, der tilgodeser netop revisorens behov. Når regnskabet og selvangivelsen er udarbejdet, ligger alle tal og oplysninger til selvangivelsen i revisorens edb-program, og edb-programmet kan også udskrive en færdig udfyldt selvangivelse. SKAT har på www.skat.dk lavet indtastningsløsninger, hvor revisoren på skatteyderens vegne kan genindtaste selvangivelsen. For revisoren er dette imidlertid ikke nogen lettelse. Der er i stedet brug for en digital løsning, således at revisorens tal og oplysninger kan overføres direkte fra revisorens edb-program til SKAT.

Ligeledes vil det være naturligt, at det også tilbydes revisorerne at kunne modtage SKATs R75, personlige skatteoplysninger fra skattemappen, i digitalt format. Herved kan revisorens edb-program foretage en maskinel udfyldelse af løn, renter, fagforeningskontingent, fradrag for pensionsordning, køb og salg af værdipapirer mv.

Digitaliseringen for revisor er ikke kommet længere end, at revisoren manuelt flytter tal og oplysninger imellem SKATs TastSelv-løsning og revisorens edb-program. Dette er ikke en tidssvarende digitalisering.

SKAT har allerede i dag teknisk mulighed for at håndtere tovejskommunikation om virksomheds-selvangivelser og R75-oplysninger. Investeringerne i at komme videre herfra behøver ikke at være store. De samfundsmæssige gevinster vil under alle omstændigheder overstige dem.

Hvis den i lovforslaget foreslåede digitalisering skal være effektiv for andre end staten selv, er det altså vigtigt, at statens institutioner begynder at tænke længere end til deres egne grænser og kommer med på tredje bølge. Det kan lettest ske ved, at staten åbner sine virksomhedsrettede systemer op gennem klart beskrevne og åbne it-snitflader, som udstilles for den digitale omverden. Den private sektors it-leverandører vil så indarbejde adgangen til de offentlige systemer, der hvor det giver praktisk mening.

På sigt vil det åbne for en egentlig digital dialog, hvor virksomhederne også kan hente og bruge de data fra offentlige registre, de konkret har adgang til. Uden at medarbejderne skal forlade de sy-

stemer, de kender og er fortrolige med. Dermed vil andre end staten selv få glæde af den indsats, som både den og virksomhederne skal lægge i at digitalisere arbejdsgangene.

Opfordring

Vil opfordrer medlemmerne af Folketingets Erhvervsudvalg til at sikre, at der kun må stilles krav om digitalisering af statens kommunikation med erhvervslivet, hvis der samtidig stilles åbne snitflader til rådighed for erhvervslivets systemer, således at indberetninger kan ske fra virksomhedernes egne systemer.